

Pfv.V.20.450/2012/8.

A Kúria a felperesnek az dr. Ormós Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen jótállási igény érvényesítése iránt a Csongrád Megyei Bíróságon 7.G.40.316/2009. szám alatt folyamatban volt, és a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.442/2011/4. számú ítéletével befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperes részére 100.000 (Egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára, felhívásra 502.300 (Ötszázkettőezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felek között 2004. évben vállalkozási szerződések jöttek létre, amelyek alapján az alperes 9.250.000 forint, valamint 19.900.000 forint vállalkozói díj ellenében kötelezettséget vállalt a felperes információs rendszerének elkészítésére, és havi 193.200 forint + ÁFA díj ellenében szoftverkövetési szolgáltatást is vállalt.

2006. július 13-án a felek megállapították, hogy az informatikai rendszer elkészült, alapvető funkciói működnek. Meghatározták az egyes hibákat és hiányosságokat, amelyek kijavítását, illetve pótlását az alperes 2006. szeptember 30. napjáig vállalta azzal, hogy eddig az időpontig a rendszer dokumentációját is átadja a felperes részére. Ezt követően az alperes hatvanegy hibát kijavított, a rendszer huszonkilenc tétele azonban továbbra is hibás maradt.

2006. decemberében a felperes 1.888.560 forint szoftverkövetési díjat fizetett meg az alperes részére. 2007. augusztus 28-án azonban visszaküldte a következő időszakra vonatkozó díjról kibocsátott számlát arra hivatkozva, hogy a vállalatirányítási rendszer pontatlanul és megbízhatatlanul működik. Ezt követően 2007. november 09-én a felperes újabb hibajegyzéket küldött az alperes részére, amelynek alapján az alperes közölte, hogy megkezdte a hibák elhárítását, ugyanakkor kérte az elmaradt számlák kiegyenlítését. Egyidejűleg a felperes felszámolását kezdeményezte

a Csongrád Megyei Bíróságnál, majd 2008. január 21-én - díjnemfizetés miatt - elállt a vállalkozási szerződésektől.

A felszámolási kérelem benyújtását követően a felperes 2008. július 15-én megfizette az alperes részére a 2006. július 31. és 2007. augusztus 31. közötti időszakra járó 3.270.000 forint szoftverkövetési díjat, annak 702.951 forint összegű késedelmi kamatát és 50.000 forint eljárási költséget.

A felperes módosított keresetében hibás teljesítésre hivatkozással 1.050.000 forint árleszállítás és járulékai megfizetésére, valamint - a szolgáltatás nyújtásának elmaradása miatt - 3.972.951 forint szoftverkövetési díj és járulékai visszafizetésére kérte az alperest kötelezni. Másodlagosan, arra az esetre, ha az alperes késedelmes teljesítése is megállapítható, a vállalkozási szerződésben meghatározott - összezszerűségében pontosan meg nem jelölt - kötbér fizetésére tartott igényt.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal érvelt, hogy a szerződésekben vállalt kötelezettségeit maradéktalanul teljesítette.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest 5.022.951 forint és járulékai megfizetésére kötelezte a felperes javára, a másodfokú bíróság pedig az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes a felek közötti vállalkozási szerződéseket a beszerzett szakértői véleményből kitűnően hibásan teljesítette, és a hibák közül egy kritikus, tíz súlyos és tizenöt átlagos hibát utólag sem javított ki. Emellett a szolgáltatással kapcsolatos ún. járulékos kötelezettségeinek sem tett eleget, a rendszertervet és az üzemeltetői és felhasználói dokumentációt ugyanis nem adta át a felperes részére. Az igazságügyi szakértő megállapítása szerint a számítógépes rendszer hibái már nem is javíthatók, mivel a rendszer nem egységesen megtervezett koncepció alapján készült, a rendszerterv hiányzik, a dokumentumok pedig átláthatatlanok. Az alperes hibás teljesítésére figyelemmel a bíróság az alperest a Ptk. 306. § (1) bekezdés b) pontja alapján 1.050.000 forint díjleszállítás fizetésére kötelezte.

Azt pedig az alperes a jogerős ítélet indokolásában foglaltak szerint a per során nem bizonyította, hogy ténylegesen szoftverkövetési szolgáltatást nyújtott a felperes részére. A felszámolás kezdeményezését követően részére kifizetett díj összegét ezért vissza kell térítenie. A felszámolási kérelem alapján történt kifizetés a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 26. § (3) bekezdése értelmében nem minősül tartozáselismerésnek sem, és a

kifizetett összeg visszakövetelését sem zárja ki.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése, és elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatása, és a kereset elutasítása, másodlagosan pedig az ügyben eljáró bíróságok új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt - az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Kifejtette, hogy a perbeli vállalkozási szerződések műszaki tartalmát kölcsönös egyeztetések során határozták meg. Ezeknek az egyeztetéseknek az eredményéhez képest pedig hibás teljesítés nem történt, az átadott számítógépes rendszer ugyanis megfelel a felek végleges megállapodásában foglaltaknak. Megjegyezte, hogy hibátlan szoftver nem is készíthető, így hibás szoftverek is lehetnek szerződésszerű teljesítés tárgyai. A teljesítést az előadása szerint - a rendszer üzembe helyezését követő magatartásából és a 2006. július 13-án kelt megállapodásban rögzített nyilatkozatából kitűnően - maga a felperes is elismerte. A hibajegyzékek pedig szerinte nem az eredeti szolgáltatás hibáit, hiányosságait tartalmazzák, hanem újabb fejlesztési igényeket fogalmaznak meg.

Előadta továbbá, hogy a bíróság a szoftverkövetési szolgáltatás tartalmát is tévesen, a szerződésben foglaltakat figyelmen kívül hagyva határozta meg. A megállapodásuk szerint ugyanis e szolgáltatás a jogszabályi módosítások követését, javítási szolgáltatást, nyolc órán belüli hibaelhárítást, az inkonzisztenciák felderítése érdekében történő segítségnyújtást, kényelmi szolgáltatás nyújtását, modemcsatlakoztatást, kiegészítő fejlesztéseket és ún. hot-line szolgáltatás biztosítását foglalta magában. Ezek közül pedig nem vitatottan folyamatosan biztosította a modemcsatlakoztatást és a hot-line szolgáltatást, és igazoltan kisebb fejlesztéseket is végzett.

A szoftverkövetési szolgáltatás ellenértékét egyébként is átalánydíjként határozták meg, amely az álláspontja szerint abban az esetben is megilleti, ha konkrét igények hiányában a szolgáltatás részét képező valamely feladatot egyes időszakokban ténylegesen nem kell teljesítenie. A szoftverkövetési díjat ezért a megítélése szerint a felperes csak akkor követelhetne volna vissza, ha bizonyítja, hogy a perbeli szerződésekben meghatározott szolgáltatást egyáltalán nem nyújtotta. E vonatkozásban azonban a felperes a per során bizonyítást nem ajánlott fel, a szolgáltatás teljesítését nem vitatta.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A szerződéseket a Ptk. 277. § (1) bekezdése értelmében tartalmuknak megfelelően, a megszabott helyen és időben, a megállapított mennyiség, minőség és választék szerint kell teljesíteni. A szolgáltatásnak a teljesítés időpontjában

a) alkalmasnak kell lennie azokra a célokra, amelyekre más, azonos fajtájú szolgáltatásokat rendszerint használnak,

b) rendelkeznie kell azzal a minőséggel, illetve nyújtania kell azt a teljesítményt, amely azonos fajtájú szolgáltatásoknál szokásos, és amelyet a jogosult elvárhat, figyelembe véve a szolgáltatás természetét, valamint a kötelezettnek, a gyártónak, az importálónak vagy ezek képviselőjének a szolgáltatás konkrét tulajdonságaira vonatkozó - különösen reklámban vagy az áru címkéjén megjelenő - nyilvános kijelentését, és

c) alkalmasnak kell lennie a jogosult által meghatározott célra, ha azt a jogosult a szerződéskötés időpontjában a kötelezett tudomására hozta, és abba a kötelezett beleegyezett, valamint

d) rendelkeznie kell a kötelezett által adott leírásban szereplő, és az általa a jogosultnak mintaként bemutatott szolgáltatásban lévő tulajdonságokkal.

A kötelezett a Ptk. 305. § (1) bekezdése szerint hibásan teljesít, ha a szolgáltatott dolog a teljesítés időpontjában nem felel meg a törvényes vagy a szerződésben meghatározott tulajdonságoknak.

Az alperes által kiépített számítógépes vállalatirányítási rendszer a beszerzett igazságügyi szakértői véleményből kitűnően a hibái és hiányosságai miatt a rendeltetésszerű használatra csupán korlátozottan volt alkalmas, és a hibák nem is javíthatók. Azt ugyanakkor az alperes a per során nem bizonyította, hogy a közte és a felperes között létrejött vállalkozási szerződésekben eleve ilyen hibákkal és hiányosságokkal rendelkező, tehát a Ptk. 277. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek meg nem felelő szolgáltatás nyújtását vállalta. A bíróság ezért a Ptk. 305. § (1) bekezdésének helyes alkalmazásával állapította meg, hogy az alperes a szerződéseket hibásan teljesítette. Miután pedig a felperes - a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal ellentétben - sem a 2006. július 13-án kelt, sem más nyilatkozatában nem mondott le a hibás teljesítésből eredő jogairól, jogszabálysértés nélkül került sor az árleszállítás alkalmazására is.

Azt pedig a felperes a rendelkezésre álló adatok szerint sem a perindítást megelőzően, sem a per során nem ismerte el, hogy az alperes a szerződésben vállalt szoftverkövetési szolgáltatást legalább részben nyújtotta volna a részére. A szoftverkövetési

díjnak a felszámolás kezdeményezését követő kiegyenlítése a Cstv. 26. § (3) bekezdése értelmében szintén nem minősül tartozáselismerésnek. Erre figyelemmel a perben a Pp. 164. § (1) bekezdéséből kitűnően az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a szerződéses szolgáltatását teljesítette. Az elsőfokú bíróság az elsőfokú eljárás során 2010. január 28-án megtartott tárgyaláson a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelő tájékoztatást követően fel is hívta őt bizonyítási indítványai előterjesztésére, az alperes azonban - amint arra a másodfokú bíróság a bizonyítékok helyes értékelését követően jogszabálysértés nélkül mutatott rá - a bizonyítási kötelezettségének sikerrel nem tett eleget. Az a körülmény pedig, hogy a szoftverkövetési díjat a felek általánydíjként határozták meg, az alperest a szolgáltatás teljesítése alól - a jogerős ítélet indokolásában helyesen kifejtetteknek megfelelően - nem mentesíthette.

Mindezekre tekintettel a bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül kötelezte az alperest a szoftverkövetési díj visszafizetésére is.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes - áfát is magában foglaló ügyvédi munkadíjból álló - felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére kötelezte.

Az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperes köteles az állam javára, külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2012. november 22.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Rédei Anna s.k. bíró